

Dünyanın Yedi Harikası

İlkçağ yapıları içerisinde insanı en çok yedi yapı hayrete düşürmüştür. Bu yapılar M.Ö 2. yüzyılda yaşayan yazar Sidonlu Antipatros bunlardan yedi tanesini diğer yapılardan üstün tutmuştur. Herkesin "**Dünya'nın yedi Harikası**" diye bulduğu bu yedi eseri kitabında birer birer anlatmıştır. Bu yedi harikadan sadece Mısır'da **Keops Piramidi** ayakta kalmış, diğerleri deprem, yangınlar, savaşlar, kalıntıların başka yapılarda malzeme olarak kullanılması gibi nedenlerden yıkılmıştır.

1. Mısır'da Keops Piramidi
2. Irak'ta Babil'in Asma Bahçeleridir.
3. Yunanistan'da Zeus Heykeli
4. Efes'te Artemis Tapmağı
5. Girit'te Rodos Heykeli
6. Mısır'da İskenderiye Feneri
7. Bodrum Mausolesun Mezarı

1. Keops Piramidi

Mısır'ın Kahire kentinde, Giza bölgesinde bulunan Keops Piramidi dünyanın yedi harikası olarak günümüze dek tam olarak ulaşan tek yapıdır. İçinde Mısır hükümdarı Keops'un mezarı bulunan 145 metre yüksekliğindeki yapı, basamaklar şeklinde göğe doğru yükselir, M.Ö 2560 yılında yapılan piramit, bazıları 10-15 ton ağırlığındaki 2.300.000 adet blok taşın üst üste yığılmasıyla oluşturulmuştur. Yapımı yaklaşık 30 yıl süren

piramidin üzerini kaplayan parlak kalker levhalar artık yoktur.

2. Babil'in Asma Bahçeleri

Babil'in Asma Bahçeleri M.Ö 6. yüzyılda Babil Kralı Nabukadnezar tarafından karısı Amyitis'i neşelendirmek için yaptırılmıştır. 80 km uzunlukta, 100 metre yükseklikte, yapay dağlar ve cennet gibi içinden sular akan yemyeşil bahçelerden oluştuğu söylenmektedir. Büyük duvarlarla desteklenerek bitkiler için alan yaratılmış, buralara ağaçların bile kök salmasına yetecek kadar çok toprak serilmiştir. Yüksekte kalan bahçeleri

sulamak için Fırat Nehri'nden su pompalanmıştır. Zamanla kumlara gömülen Babil kenti ve Asma Bahçeleri'ne ait kalıntılar arkeolojik kazılarla ortaya çıkarılmıştır.

Dönemin Yunan coğrafyacısı Strabo'nun, Bağdat'ın 50 kilometre güneyinde yer aldığı düşünülen ve bugün kesin izlerine rastlanmayan bu yapay doğa harikası hakkındaki tanımı ise şöyle: "Bahçeler birbiri üzerinde yükselen kübik direklerden oluşuyordu. Bunların içleri çukurdu ve büyük

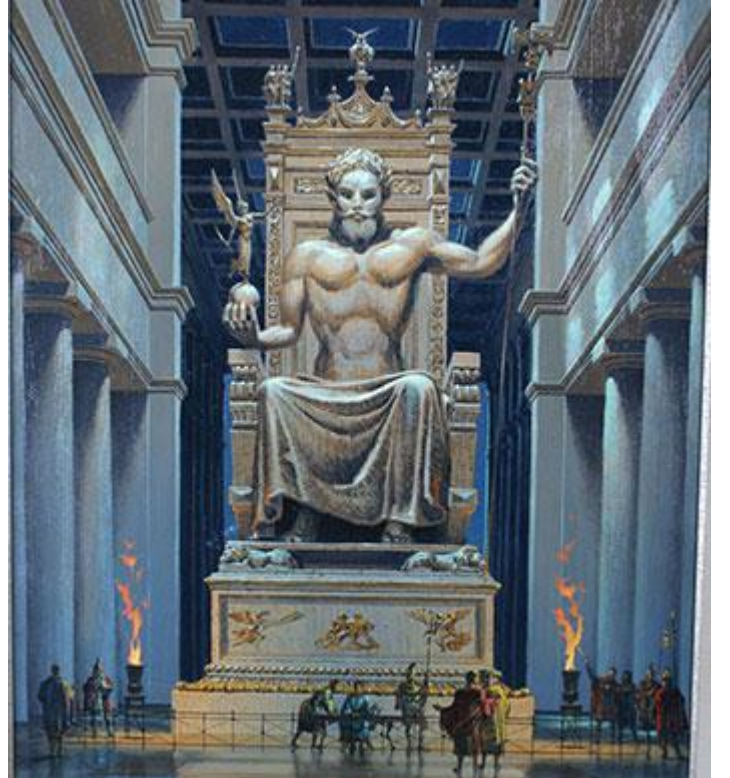
bitkilerin ve ağaçların yetişebilmesi için toprakla doldurulmuştu. Kubbeler, sütunlar ve taraçalar pişmiş tuğla ve asfalttan yapılmıştı. Yüksekteki bahçeleri sulamak için Fırat Nehri'nden zincir pompalarla su yukarıya çıkarılıyordu. Bu şekilde üst seviyelere taşınan su, bahçeleri sulayarak teraslardan aşağıya doğru akıyordu."

3. Zeus Heykeli

Zeus Heykeli M.Ö. 450 yıllarında, adına olimpiyat oyunları düzenlenen Tanrıların kralı Zeus için, olimpiyatlara ismini veren Olimpia'da inşa edilmiştir. Zeus Heykeli, bir tahta iskelet üzerine altın, fildişi ve metal parçalar yerleştirilerek yapılmıştır.

Heykelin oturduğu taban 6,5 m. genişliğinde ve 1 m. yüksekliğinde, heykelin kendisi ise 13 m. yüksekliğindeydi. Heykelin sağ elinde zafer tanrıçası Nike, sol elindeyse üzerinde kartal olan bir asa bulunmaktadır. Tahtın üzerine, Yunan tanrılarının ve sfenks gibi mistik hayvanların oyma figürleri işlenmiştir. Heykelin derisi fildişinden, sakalı, saçları ve elbisesi altından yapıldığı söylenmektedir.

Olimpiyat oyunları 391 yılında Theodosius tarafından putperestlik olarak değerlendirilip sona erdirilince, Zeus Tapınağı da kapatıldı. Heykel, zengin Yunanlılar tarafından Constantinople'ye taşınmıştı ve 462 yılındaki büyük yangında yok olana dek orada kaldı.

4. Artemis Tapınağı

Efes Artemis Tapınağı bugünkü İzmir il sınırları içerisinde Selçuk'taydı. Lydia Kralı Kroisos tarafından M.Ö 560-550 yıllarında yaptırılan tapınak bir deli tarafından yakılınca aynı yere 3 metre daha büyüğü yapıldı.

55.10 x 115 metre boyutlarında, mermer heykelleriyle ünlü tapınak Helenistik dönem tapınaklarının en büyüğüydü. 262 yılında Gotlar tarafından yıkılan tapınak bir daha onarılmadı ve kazılarda bulunan kalıntılar İngiltere'ye götürüldü. Bölgede bulunan Artemis heykelleri gibi birçok eser Efes ve Selçuk müzelerinde sergilenmektedir.

5. Rodos Heykeli

Rodos Adası'nın ilk sakinleri olan Dorlar tarafından Güneş Tanrısı Helios ithafına, 32 metre yüksekliğinde, demir ve taşla desteklenmiş bronzdan yapılmış bir heykeldir. Öyle ki heykelin bir parmağı bile iki insan boyundaymış. Devasa büyüklükteki bu heykelin bir parmağının bile iki insan boyunda olduğu

söylenmektedir. Rodoslular, Makedonya Kralı Demetrios ile yaptıkları savaşı kazandıktan sonra zafer anıtı olarak bu heykeli yapmışlar ve heykelin kendilerini koruduğuna inanmışlardır. Bu sebeple her yıl denize dört atlı bir araba atmışlar ve inanışlarına göre güneş tanrısı Helios'un bu arabayla dünyayı dolaşarak insanları gözetlemiş. Güneş tanrısı adına yapılmasının yanında, rodoslular için birlik ve beraberliğin simgesi olan bu heykel Dünyanın Yedi Harikası listesinde yer almayı başarmıştır. Heykelin yapımı 12 yıl sürmüş, M.Ö. 282 yılında tamamlanmış. Ancak sadece 56 yıllık bir ömrü olmuş. M.Ö. 226'da bir deprem sonucunda

en zayıf noktası olan dizinden kırılmış ve yıkılmıştır. Devrin Mısır Firavunu heykeli onarmak için yardım teklif etse de, Rodoslular kâhinlerinin kararı sonucu teklifi reddetmişler. 900 yıl boyunca harabe halinde kalan heykelin parçaları, Arapların istilası sonucu Suriyeli bir Yahudi'ye satılmış ve 900 deve eşliğinde Suriye'ye taşınmış.

6. İskenderiye Feneri

135 metre yükseklikteki fener mermerden yapılmıştır. Üzerindeki tunç ayna 70 kilometre uzaktan görülebiliyordu. Mimarlığını Kinidoslu Sostratus'un yaptığı fener depremlerle yıkılmıştı. İskenderiye Feneri Romalıların Mısır'ı ele geçirmesinden sonra kurdukları Ptolemaios devletinin ilk kralı Ptolemy tarafından tehlikeli kıyı şeridi boyunca gemicileri yönlendirmek amacı ile Mısır'ın İskenderiye kenti kıyısındaki Faros (Pharos) adasında M.Ö 3. Yüzyılda yaptırılmıştır. Proje Büyük İskender zamanında M.Ö 290 yılları sonunda başlamış, ölümünden sonra oğlunun hükümdarlığı zamanında bitirilmiştir. Şehrin batı limanında bulunan fener yaklaşık 166 m yüksekliğindedir. Sadece harikaların değil bugüne kadar yapılmış fenerlerin de en

yükseğidir. Fenerinin en gizemli yanı, gündüzleri bile güneş ışığını denize yansıtma amacı ile tasarlanmış cilalı bronz aynalarıydı.

Geceleri ise aynaların önünde ateşler yakılıyor, böylece aynanın yansıttığı ışık gece yaklaşık 50 km. mesafeden görülebiliyordu. Yapı bir dizi depreme kadar bozulmadan kaldı. Fakat depremler ve doğal şartlar sonunda çöktü. Üst kısmı 955 yılında bir deprem ve fırtınada kopan fenerin gövde kısmı da 1302'de başka bir depremde çöktü.

En sonunda 1480 yılında Memlûk Sultanı Kait-bay tarafından fenerin olduğu yere yapılan bir kalede malzemeleri kullanılmak üzere tamamen yıkıldı.

7. Kral Mausolos'un Mezarı

Kral Mausollos için karısı ve kız kardeşi tarafından yaptırılmış bir anıt mezarıdır. Bodrum civarında yapılmış ve yapımı M.Ö. 350 yılında tamamlanmıştır. Sıra sütunlar, yine heykellerle süslenmiştir. Bir piramit çatıyı desteklemektedir. Çatıda bir savaş arabası heykeli piramidin tavanını oluşturmaktadır. Halikarnas Mozolesi'nin toplam yüksekliği 45 metredir. Bu heykeller, tanrıların değil de insanlar ve hayvanların heykelleri olmasından dolayı tarihte özel birer yer tutarlar. 15.yy da Haçlı Seferleri sırasında St.John şövalyeleri bölgeye geldiler ve bugün Bodrum Kalesi olarak geçen büyük bir kale yaptılar. Bu kalenin yapımında Halikarnas Mozolesi'nin nerdeyse bütün taşları kullanıldı.

**COĞRAFYA
HOCASI**